



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursurilor declarate de Valentina Bartășevschi,
reprezentată de avocații Dumitru Marco și Valentin Caisîn

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei
Bartășevschi împotriva Valentinei Bartășevschi cu privire la evacuarea din imobil
și obligarea la înlăturarea impedimentelor în realizarea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2r-528/24

PIGD Nr.2-22110885-01-2r-30122024)

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de
procedură civilă, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Mardari)
Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, R. Pulbere, O. Cojocaru)

26 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursurile declarate de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocații Dumitru Marco și Valentin Caisîn,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 iulie 2022, Serghei Bartășevschi, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Bartășevschi cu privire la evacuarea din imobil și obligarea la înlăturarea impedimentelor în realizarea dreptului de proprietate.

2. Prin hotărârea din 1 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Serghei Bartășevschi. S-a dispus evacuarea Valentinei Bartășevschi și a bunurilor acesteia din bunul imobil situat în mun. XXXX, str. XXXX, ap. XXX cu nr. cadastral XXXXX. S-a obligat Valentina Bartășevschi de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil situat în mun. XXXXX cu nr. cadastral XXXXX. S-a încasat de la Valentina Bartășevschi în beneficiul lui Serghei Bartășevschi taxa de stat în cuantum de 100 lei.

3. La 1 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 1 decembrie 2023.

4. Prin încheierea din 27 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, împotriva hotărârii din 1 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelantei și reprezentantului său termen de 15 zile, din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea unei cereri de apel motivate și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75,00 lei. Totodată, s-a explicat apelantei, că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiindu-i aduse la cunoștință urmările art. 369 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri.

5. Prin încheierea din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, împotriva hotărârii din 1 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta, reprezentată de avocatul Dumitru Marco nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel, expuse în încheierea din 27 iunie 2024.

6. La 9 decembrie 2024, Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, a declarat recurs împotriva încheierii din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu transmiterea cauzei instanței de apel.

7. În susținerea recursului, a indicat că, la 25 noiembrie 2024, i-a fost comunicată încheierea din 9 septembrie 2024, prin care s-a dispus restituirea apelului, din cauza neînălăturării neajunsurilor menționate în încheierea din 27 iunie 2024. Copia acesteia nu a fost primită, iar neajunsurile nu au putut fi corectate în termen. Instanța de apel a stabilit data recepționării încheierii în funcție de momentul expedierii prin e-mail. Ulterior, la primirea încheierii de restituire a apelului, avocatul a descoperit că mesajul din 2 august 2024, prin care instanța a transmis încheierea din 27 iunie 2024, ajunsese în folderul SPAM, din cauza unei erori tehnice. De asemenea, între 19 iulie și 13 august 2024, avocatul s-a afla în concediu anual, fiind plecat în afacerea Republicii Moldova.

8. Prin urmare, încheierea recurată urmează a fi casată, întrucât încalcă dreptul apelantei la acces liber la justiție și la un proces echitabil, așa cum este garantat de art. 6 par. 1 din CEDO.

9. La 9 decembrie 2024, Valentina Bartașevschi, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat recurs împotriva încheierii din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu transmiterea cauzei instanței de apel.

10. În motivarea recursului, Valentina Bartașevschi, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a indicat că nu a primit încheierea din 27 iunie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, iar la materialele dosarului nu există confirmarea recepționării actului judecătoresc respectiv.

11. În consecință încheierea din 9 septembrie 2024 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, motiv pentru care se solicită casarea acesteia.

12. Prin referința depusă la 9 ianuarie 2025, Serghei Bartașevschi, reprezentat de avocata Ludmila Covganeț, a solicitat respingerea cererilor de recurs depuse de Valentina Bartașevschi, reprezentată de avocații Dumitru Marco și Valentin Caisîn, și menținerea încheierii din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău. De asemenea, a subliniat că avocatul Dumitru Marco, în calitate de reprezentant al Valentinei Bartașevschi, fiind conștient că a depus un apel nemotivat la 1 ianuarie 2024, avea obligația să întreprindă toate măsurile necesare pentru a proteja dreptul reclamantei la accesul liber la instanță și pentru a îndeplini cerințele legale, obligație pe care nu a respectat-o.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

14. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

15. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.

16. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

17. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

18. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

19. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

21. Art. 111 alin. (2), (3) din Codul de procedură civilă:

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

23. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 9 septembrie 2024 și expediată recurentei și reprezentantului acesteia, Dumitru Marco, prin intermediul poștei electronice, la 25 noiembrie 2024 (f.d.98). Prin urmare, recursurile declarate la 9 decembrie 2024, se consideră depuse cu respectarea termenului de declarare a recursului.

25. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursurilor declarate, Completul de judecată consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii instanței de apel, din considerentele ce succed.

26. Completul de judecată reține că la 1 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 1 decembrie 2023 (f.d.55-57).

27. Prin încheierea din 27 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco și s-a acordat termen de 15 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă.

28. La 2 august 2024, copia încheierii din 27 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a avocatului Dumitru Marco, care acționează în interesele apelantei Valentina Bartășevschi, indicată ca adresă de contact în antetul cererii de apel nemotivată (f.d.89) avocat.marco@gmail.com, și la adresa electronică de la care a fost expediată cererea de apel nemotivată avocatmarco@gmail.com, circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele dosarului (f.d.91).

29. Completul de judecată relevă că confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, anexat la materialele cauzei. Extrasul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

30. Instanța de recurs reține că, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

31. Completul de judecată concluzionează că mențiunile referitoare la eroarea tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a avocatului Dumitru Marco, lipsesc.

32. Acțiunile instanței de apel privind expedierea copiei încheierii din 27 iunie 2024, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă.

33. Având în vedere că actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii, termenul de 15 zile acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, a început să curgă la data de 3 august 2024 și, respectiv, a expirat la data de 19 august 2024 inclusiv (deoarece ultima zi, 17 august 2024, fiind zi de sâmbătă).

34. În termenul acordat de instanța de apel, apelanta Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, nu a îndeplinit indicațiile din încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2024, manifestând o neglijență față de indicațiile instanței.

35. Completul de judecată consideră că Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, întemeiat a dispus, prin încheierea din 9 septembrie 2024, restituirea apelului declarat de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocatul Dumitru Marco, din motivul neîndeplinirii indicațiilor din încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2024.

36. Completul de judecată consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că instanța de apel prin restituirea apelului a încălcă dreptul apelantei la acces liber la justiție și la un proces echitabil, așa cum este garantat de art. 6 par. 1 din CEDO.

37. Relevanța speței o constituie prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care impun participanților la proces obligația de a utiliza cu bună-credință drepturile lor procedurale.

38. Părțile implicate într-un proces sunt obligate să acționeze cu bună-credință în ceea ce privește drepturile procedurale conferite de lege și să contribuie, de asemenea, la desfășurarea corectă a procesului, un principiu susținut și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că revine în primul rând părților implicate obligația de a depune toate diligențele necesare pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania, decizia din 4 octombrie 2001, cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, decizia din 4 mai 2004).”

39. În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererile de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a recursurilor.

40. În atare circumstanțe, având în vedere faptul că încheierea din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recursuri sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursurile și a menține încheierea recurată.

41. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursurile declarate de Valentina Bartășevschi, reprezentată de avocații Dumitru Marco și Valentin Caisîn, împotriva încheierii din 9 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni